روزنه

لنگرانداختن ناوهای روسی مسئله جدیدی نیست

● بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان، دیروز در نشست خبری خود درباره لنگرانداختن دو ناو روسی در بندر انزلی گفت: لنگرانداختن دو ناو روسی و کشتی پشتیبان آنها در دریای خزر در یکی از بنادر ما، مسئله جدیدی نیست. اصولا این نوع اقدامات میان کشورها مرسوم است.او درباره سفر وزیر کشور عمان به ایران و اینکه آیا این مقام عمانی بین تهران و ریاض در رابطه با پیگیری حقوق ایرانیان در فاجعه منا میانجی‌گری کرده است، گفت: تصور ما این است که در سفر انجام‌شده بحثی در این ارتباط و میانجی‌گری انجام نشده است و آنچه مورد بررسی قرار گرفته، مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی بوده است.به گزارش ایلنا، او درباره سفر وزیر خارجه به لائوس برای امضای پیمان مودت نیز گفت: تصور ما این بود این امکان وجود دارد که در حاشیه اجلاس آسه‌آن در روز سه‌شنبه می‌توانیم این پیمان را امضا کنیم، ولی در مکاتباتی که با دبیرخانه آسه‌آن در اندونزی داشتیم متوجه موضوع جدیدی شدیم مبنی‌بر اینکه فرایند داخلی این پیمان در داخل کشور هنوز به طور کامل انجام نشده است بنابراین تصمیم گرفته شد که فرایند این امضا به تعویق بیفتد و پس از طی‌شدن مراحل لازم این امضا صورت بگیرد.قاسمی درباره جایگزین‌شدن خانم جهانگیر به‌جای احمد شهید نیز گفت: ما به صورت اصولی و اساسی مخالف تعیین گزارشگر از سوی شورای حقوق بشر برای ایران بوده و هستیم. او با بیان اینکه وقتی گزارشگری در این چارچوب تعیین می‌شود و پای این موضوع، امضای یک کشور تروریست‌پرور و کودک‌کشی مثل عربستان نیز وجود دارد، قطعا این اقدام و موضوع طنزی تاریخی و به‌نوعی مسخره‌کردن حقوق بشر است.او که نسبت به پیگیری‌های انجام‌شده درباره فاجعه منا مورد سؤال قرار گرفت، با اشاره به پیگیری‌های حقوقی در حال انجام، خاطرنشان کرد: ما این موضوع را در سطح منطقه‌ای نیز پیگیری کردیم و اینکه چگونه می‌توانیم پیگیر حقوق قربانیان این فاجعه و خانواده‌های آنها باشیم. قاسمی با اشاره به قطع روابط ایران و عربستان گفت: این قطع روابط این پیگیری‌ها را با دشواری مواجه کرده است، ولی با وجود دشواری کار، این موضوع از سوی ستاد تشکیل‌شده با جدیت دنبال می‌شود.

کوتاه دیپلماسی

قاطعیت تهران و مسکو در حمایت از سوریه

● **ایرنا:** حسین امیرعبداللهیان، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل، در دیدار با لوان جاگاریان، سفیر روسیه در تهران، با اشاره به مناسبات ایران و روسیه گفت: افزایش ارتباطات دوستانه دو کشور به‌ویژه در عرصه پارلمانی، علاوه بر آنکه به‌نفع دو کشور است، در تأمین ثبات و امنیت منطقه نیز سودمند است. امیرعبداللهیان ضمن تمجید از مواضع رئیس‌جمهوری روسیه در موضوع مبارزه با تروریسم در سوریه اظهار کرد: راهبرد تهران و مسکو در حمایت از سوریه با قاطعیت و به صورت مشترک پیگیری می‌شود.

روحیه نرم سیاست اردوغان در خارج مقدمه روحیه سخت در داخل ترکیه است

● **ایسنا:** حشمت‌اله فلاحت‌پیشه، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی درباره سیاست خارجی دولت رجب طیب اردوغان بعد از کودتا، روحیه نرم سیاست اردوغان در خارج را مقدمه روحیه سخت او در داخل ترکیه دانست و گفت: با توجه به اینکه اردوغان می‌خواهد در گام بعدی یک‌سری تغییرات جدی در داخل کشورش انجام دهد و می‌داند این تغییرات چالش‌های جدی دربر خواهد داشت، ابتدا تلاش می‌کند فضای امنی در سیاست خارجی ترکیه ایجاد کند و بعد از آن به‌شدت با یک راهبرد سخت به داخل بپردازد؛ چون ممکن است با این تغییرات، امواج مخالف بیرونی به کمک مخالفت‌های داخل ترکیه بیاید.

هیأت نظامی ارتش ایتالیا از یگان‌های نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بازدید کرد

● **تسنیم به نقل از روابط‌عمومی ارتش جمهوری اسلامی ایران:** در راستای انجام تعاملات نظامی با کشورهای دوست، هیأت نظامی ارتش ایتالیا از یگان‌های نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بازدید کردند. این هیأت پنج‌نفره به سرپرستی دریادار «روبرتو چیاماکلا»، جانشین اداره طرح و روابط بین‌الملل ستاد ارتش ایتالیا به مدت پنج روز از برخی یگان‌های نیروهای مسلح کشورمان بازدید می‌کنند و درباره مناسبات دوجانبه به بحث و تبادل نظر خواهند پرداخت.

پاسخ تخت‌روانچی به فضاسازی‌ها علیه FATF:

تصمیم نظام لازم‌الاجرا است

عکس: محمد مایدی

شرق: «تصمیم نظام درباره FATF لازم‌الاجرا خواهد بود». این را مجید تخت‌روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزیر خارجه، دیروز گفت و در زمینه ارتباط این موضوع با تعهدات ایران در برجام، توضیح داد: «یکی از مباحثی که در طول مذاکرات به آن پرداخته شد و درحال‌حاضر ما بر آن تأکید می‌کنیم، این است که استقلال خود را با هیچ چیز دیگری معاوضه نمی‌کنیم. ما در جهت همسان‌سازی سیستم مالی خود با سیستم بین‌المللی مالی دنیا یک‌سری مذاکراتی انجام دادیم که از جمله آن بحث FATF است؛ تصمیم شورای‌عالی امنیت ملی و مجموعه نظام دراین‌باره، لازم‌الاجرا خواهد بود».

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان، نیز دیروز در نشست خبری خود با تأکید بر اینکه مسئله FATF به برجام ارتباطی ندارد، گفت: «این مسئله، در دولت قبل به صورت یک لایحه تصویب و در مجلس وقت نیز تصویب شد، ولی به دلیل تحریم‌های ظالمانه و قطع ارتباط مالی بانک‌های کشور با دیگر کشورها، این مسئله دیده نشد ولی چون درحال‌حاضر این تحریم‌ها برداشته شده و ما وارد فرایند جدیدی شده‌ایم، این موضوع خود را نشان می‌دهد». گفتنی است دولت احمدی‌نژاد لایحه «مبارزه با تأمین مالی تروریسم» که همان FATF است را در اردیبهشت ۸۹ به مجلس برده و مجلس هشتم اولین مجلسی بود که کلیات این لایحه را بررسی کرد. اما رفع ایرادات شورای نگهبان و تطبیق این لایحه با نظرات شورای فقهی و چند رفت‌وبرگشت دیگر درنهایت منجر به این شد که لایحه دولت چند روز بعد از برگزاری انتخابات مجلس دهم، در مجلس نهم به تصویب برسد و شورای نگهبان نیز این مصوبه را در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ تأیید کرده است. این یعنی دولت اکنون ملزم به اجرای قانونی است که علاوه بر تصویب مجلس اصولگرا، تأیید شورای نگهبان را نیز در پای خود دارد.

بااین‌حال، انتقادات گسترده برخی از چهره‌ها و رسانه‌های منتقد دولت سبب شده است مقامات مربوطه دراین‌باره توضیح داده و تأکید کنند ماجرا به برجام ربطی ندارد. تخت‌روانچی روز گذشته درحالی این موضوع را تحت‌تأثیر مجموعه نظام دانست که در روزهای اخیر بحث درباره آن به‌شدت داغ بوده است. یک روز پیش از او، علی‌اکبر ولایتی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، با تأکید بر اینکه «اگر کسی در مقابل تحریم‌ها ایستادگی نکند و ضعف نشان دهد، طرف مقابل برنده می‌شود»، پیوستن به FATF را به صلاح کشور ندانسته و گفته بود: «ما ملزم به این نیستیم هر آنچه نهادهای مالی بین‌المللی به‌ناحق درباره مسئولان جمهوری اسلامی ایران تصمیم بگیرند را اجرا کنیم». به گفته او، هدف دستگاه‌های مالی بین‌المللی محروم و محدودکردن جمهوری اسلامی ایران از امکانات مالی و تسهیلات اقتصادی بین‌المللی و فعالان اقتصادی است که نباید از آن تبعیت کنیم.

سعید جلیلی، مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای دولت احمدی‌نژاد، نیز هفته گذشته در جمع مسئولان بسیج دانشجویی سراسر کشور در مشهد خواسته بود دانشجوی بسیجی نسبت به خطری جدید، هوشیار باشد. این خطر را جلیلی این‌گونه تعریف کرده بود: «اگر تا دیروز تهدید می‌کرد اگر تو خواست کدخدا را نپذیری فلان قطع‌نامه علیه تو صادر می‌شود، امروز حرکتی را شروع می‌کند که تو از درون بخواهی عده‌ای را تحریم کنی و دچار خودتحریمی شوی».

انتقاد به مصوبه خودشان

«امضاکنندگان الحاق ایران به FATF یا خائن هستند یا نمی‌دانند چه بلایی بر سر ملت ایران آورده‌اند». این مطلب را سیدباقر حسینی، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس نهم، گفته و با طرح این ادعا که «پذیرش مفاد FATF به‌منزله نابودی جمهوری اسلامی ایران است»، افزود: «ملت هرگز اجازه این الحاق را به دولت نمی‌دهد و اگر هم تاکنون آنها که باید واکنش نشان می‌دادند کوتاهی‌هایی هم کرده‌اند، مطمئن باشند ملت بیدار است».

دولت روحانی در حالی امروز به دلیل اجرای قانون مصوب مجلس و تأییدشده شورای نگهبان هدف شدیدترین انتقادها قرار گرفته که این دولت احمدی‌نژاد بود که لایحه مبارزه با تأمین مالی تروریسم یعنی همین FATF را به مجلس نهم برده بود. مضمون اصلی FATF که اکنون دستاویزی برای انتقاد از دولت یازدهم شده، این است که بانک‌های کشورهای عضو نمی‌توانند با گروه‌های حامی تروریسم مراوده مالی داشته باشند و مشکل اصلی اینجاست که برخی از گروه‌های مورد حمایت ایران از جمله حزب‌الله، از سوی غربی‌ها به تروریست‌بودن متهم می‌شوند. ازهمین‌رو ولایتی روز یکشنبه گفت «به خاطر این تحریم‌ها مبارزین ما چه در داخل، چه در خارج، چه در منطقه، چه در صحنه فلسطین، چه در لبنان و چه در زنجیره مقاومت، دست از مبارزاتشان برنمی‌دارند».

اگرچه رسانه‌ها و چهره‌های سیاسی منتقد دولت سعی دارند موضوع را به برجام گره بزنند، اما ایران خیلی پیش از برجام این قانون را تصویب کرده است. یکی از این منتقدان غلامعلی حدادعادل، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، است که این قرارداد را غیرقابل اجرا دانسته و تأکید کرده بود مردم تحقیر ناشی از آن را تحمل نمی‌کنند. جواد کریمی‌قدوسی، نماینده مشهد در مجلس، FATF را توافق محرمانه ایران و آمریکا در مذاکرات هسته‌ای و همان روح برجام مورد تأکید آمریکا تعبیر کرده و سیدحسین نقوی‌حسینی از آن به‌عنوان راهکار غرب برای اجبار ایران به پذیرش اصول لیبرالیستی نام برده است. به نظر می‌رسد آقایان فراموش کرده‌اند خودشان در مجلس نهم (سال ۱۳۹۰) لایحه «مبارزه با تأمین مالی تروریسم» را به تصویب رسانده‌اند.

حرف غلط رسانه‌ها

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه، دیروز در پاسخ به همین انتقادات، با بیان اینکه تعداد اعضای عضو FATF بیش از تعداد اعضای سازمان ملل است، گفت: «ما برای همکاری‌های بین‌المللی و بانکی در جهان باید یک‌سری قواعد را رعایت کنیم».

قاسمی در ادامه توضیح داد: «درباره این موضوع دو مسئله مطرح است؛ یک موضوع پول‌شویی و قاچاق پول که ما با آن مشکلی نداریم و اقدامات دراین‌راستا در راستای شفاف‌سازی است و این سخن که برخی از رسانه‌ها به‌غلط یا به‌عمد نوشته‌اند ایران با پیوستنش به FATF باید همه اطلاعات داخلی‌اش را در اختیار بگذارد، حرف غلطی است».

سخنگوی وزارت امور خارجه با بیان اینکه یک‌سری ضوابط وجود دارد که باید بانک‌های ما برای فعالیت در عرصه بین‌المللی اجرا و مرحله پس از تحریم‌ها را آغاز کنند، تصریح کرد: «موضوع دومی که دراین‌باره مطرح است، مبارزه با تروریسم است. خود کشور ما قربانی تروریسم و ایران جزء پیش‌قراولان مبارزه با این موضوع است».

این دیپلمات ارشد کشورمان با بیان اینکه ما درباره FATF هیچ‌گونه نگرانی نداریم، ادامه داد: «در نهایت سیستم بانکی مجموعه اقتصادی کشور و وزارت خارجه دشواری‌ها و نگرانی‌هایی را درباره آینده دارند و این باعث نمی‌شود ما به دلیل ترس از مرگ، خودکشی کنیم. همان‌طور که گفتم، ممکن است در آینده مسائلی وجود داشته باشد، ما باید راه‌حل‌های آن را پیدا کنیم. در کنار این موضوع، تمام بخش‌های کشور موضوع اقتصاد مقاومتی و اهمیت اجرائی‌شدن آن را پیگیری می‌کنند و وزارت خارجه نیز بر حسب وظیفه‌اش در این چارچوب فعال است. برخی از افراد که دراین‌باره صحبت می‌کنند، با دادن اطلاعات غلط، افکار عمومی را مشوش و نگرانی ایجاد می‌کنند درحالی‌که جای نگرانی وجود ندارد».

ناگفته نماند بانک مرکزی نیز به حاشیه‌سازی‌های اخیر درباره FATF واکنش نشان داده و در نامه‌ای رسمی به مدیران عامل بانک‌ها و مؤسسه‌های اعتباری کشور اعلام کرده است: «هرگونه اقدام مبنی‌بر محدودیت یا قطع ارائه خدمات به اشخاص و نهادهای ایرانی به استناد تحریم‌های آمریکا، اتحادیه اروپا یا سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی، هیچ مبنایی در برجام و سایر تعهدات بین‌المللی کشورمان ندارد».

با وجود همه این توضیحات، برخی از رسانه‌های منتقد به خط خبری خود ادامه داده و بر این طبل می‌کوبند که FATF در نتیجه مذاکرات هسته‌ای با غرب حاصل شده است.

ازهمین‌رو حسین شریعتمداری، مدیرمسئول روزنامه کیهان، FATF را برنامه دولت برای اجرای تحریم‌های غرب در داخل کشور می‌داند و می‌گوید: «برخی از مسئولان مثل پینوکیو پشت‌سر هم از گربه‌نره آمریکا و روباه مکار انگلیس فریب می‌خورند».

حمله به دولت به دلیل اجرای قانون مورد تأیید مجلس و شورای نگهبان

شرق: آنچه این روزها تحت عنوان انتقاد از FATF مطرح می‌شود، در واقع انتقاد از قانون مبارزه با پول‌شویی و منع حمایت از تروریسم است که در سال ۸۹ توسط دولت دهم به مجلس هشتم ارائه شد، در مجلس نهم تصویب شد و به تأیید شورای نگهبان رسید. براساس اطلاعات مندرج در وب‌سایت شورای نگهبان، لایحه مبارزه با تأمین مالی تروریسم که با امضای احمدی‌نژاد به‌عنوان رئیس دولت دهم در سال ۸۹ تقدیم مجلس هشتم شده بود، در ۲۶ تیرماه ۸۹ اعلام وصول شد. یک‌سال‌ونیم بعد یعنی بهمن ماه ۹۰ هم این لایحه در مجلس اصولگرای هشتم تصویب شد. ۲۲ اسفند ماه سال ۹۰ شورای نگهبان اعلام کرد این لایحه ماهیت قضائی دارد و باید از قوه قضائیه به مجلس بیاید. ۳۱ تیرماه سال گذشته مجلس نهم این لایحه را با انجام اصلاحاتی برای رفع ایرادات شورای نگهبان مجددا تصویب کرد. اما ۱۰ مرداد سال گذشته باز هم شورای نگهبان این مصوبه را این بار در مجلس نهم رد کرد و باز هم آن را نیازمند ارسال لایحه از قوه قضائیه دانست. اما مجلس اصولگرای نهم بار دیگر اقدام به اصلاح این لایحه در جهت رفع ایرادات شورای نگهبان کرد و در نهایت لایحه در جلسه روز ۱۳ بهمن ۹۴ به تصویب مجلس رسید. یک ماه بعد یعنی در ۱۳ اسفند ۹۴ هم شورای نگهبان بر سومین مصوبه مجلس اصولگرا درباره این لایحه، مهر تأیید زد.

نظر مرکز پژوهش‌ها درباره لایحه اولیه

روز گذشته خبرگزاری ایرنا هم در گزارشی از حواشی اجرای این قانون و دستاوردهای آن نوشت: لایحه مبارزه با تأمین مالی تروریسم در دولت دهم در اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ تهیه و تقدیم مجلس هشتم شد؛ مجلس وقت پس از بررسی آن در کمیسیون‌های تخصصی، آن را در بهمن ماه ۱۳۹۰ تصویب کرد اما شورای نگهبان آن را به دلیل رعایت‌نکردن بند ۲ از اصل ۱۵۸ قانون اساسی به مجلس بازگرداند. شورای نگهبان بر این باور بود که این لایحه ماهیت قضائی دارد و باید توسط رئیس قوه قضائیه تهیه و طی مراحل قانونی تقدیم مجلس شود. در آن زمان مرکز پژوهش‌های مجلس در نظر کارشناسی خود با یادآوری اینکه این لایحه برای کاستن از فشارهای بین‌المللی ارائه شده است، گفته بود، از آنجا که تعریفی پذیرفته‌شده از تروریسم و گروه‌های تروریستی در قوانین داخلی و حقوق بین‌الملل وجود ندارد، این لایحه ممکن است بهانه‌ای برای افزایش فشارها بر جمهوری اسلامی ایران شود. به اعتقاد کارشناسان این مرکز، گروه‌های آزادی‌بخش که موردتوجه جمهوری اسلامی ایران و جامعه جهانی هستند، تعریف مشخصی ندارند و ممکن است کمک به نیروها و جنبش‌های آزادی‌بخش مذکور در این قانون با مشکلاتی مواجه شود. این مرکز پیشنهاد کرده بود این لایحه برای بررسی بیشتر مدتی مسکوت بماند و به همین دلیل نیز در مجالس هشتم و نهم مسکوت ماند تا روال قانونی موردنظر شورای نگهبان طی و بررسی بیشتری روی مفاد آن انجام شود.

ایرادات چگونه رفع شد

در نهایت قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در ۱۳ بهمن سال گذشته (مجلس نهم) به تصویب مجلسی رسید که اکثریت آن در اختیار اصولگرایان بود و در ۱۳ اسفند ۹۴، تأیید شورای نگهبان را نیز دریافت کرد.

شورای نگهبان
قائم‌مقام دبیر
جمهوری اسلامی ایران
بسمه‌تعالی
شماره: ۹۴/۱۰۲/۵۸۱۸
تاریخ: ۹۴/۱۲/۱۳
پیوست:
عنوان:

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۵/۵۷/۷۷۵ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۹ و پیرو نامه شماره ۹۴/۱۰۲/۵۱۷۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۳

لایحه مبارزه با تأمین مالی تروریسم

که با اصلاحاتی در جلسه مورخ سیزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است؛ در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

محمدرضا علیزاده
قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان

قانون‌گذاران برای رفع شبهه درباره گروه‌ها و سازمان‌های آزادی‌بخش در یکی از تبصره‌های آن آورده‌اند: «اعمالی که ملت‌ها یا گروه‌ها یا سازمان‌های آزادی‌بخش برای مقابله با سلطه، اشغال خارجی، استعمار و نژادپرستی انجام می‌دهند، از مصادیق اقدامات تروریستی موضوع این قانون نیست و تعیین مصادیق گروه‌ها و سازمان‌های مسئول این تبصره، بر عهده شورای عالی امنیت ملی است». بر این اساس و با توجه به اظهارات ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی، «ممکن است مسئولان کشور تصمیم بگیرند درباره یک مورد خاص با کشوری برای اقدام مالی همکاری داشته باشند، شورای عالی امنیت ملی این اختیار را دارد که مشخص کند چه گروه‌هایی تروریستی تلقی می‌شوند و از هیچ جای دیگری نمی‌توان این موضوع را به جمهوری اسلامی دیکته کرد».

تأثیر اجرای قانون

با آغاز اجرای این قانون، گروه ویژه اقدام مالی (Financial Action Task Force) یا همان FATF، در اجلاس ماه ژوئن خود که چهارم تیرماه برگزار شد، برای نخستین‌بار نام ایران را از فهرست کشورهایی که لازم است علیه آنها اقدام‌های متقابل اتخاذ شود، حذف کرد. اگرچه نام ایران همچنان در فهرست کشورهایی قرار دارد که لازم است درخصوص آن، تدابیر احتیاطی لازم به عمل آید اما با حذف اتخاذ اقدامات متقابل علیه نظام مالی ایران از سوی دیگر کشورها، مانع تجاری و بانکی دیگری از پیش پای کشورهایی که قصد دارند معاملات خود را با ایران از سر گیرند، برداشته شد. توصیه‌های ۴۰گانه این گروه که آخرین‌بار در فوریه ۲۰۱۲ میلادی بازنگری شد، مهم‌ترین استانداردهای مالی در زمینه مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم به حساب می‌آید. انجام اقدامات متقابل علیه یک کشور در این گروه کاری به معنای اتخاذ موضع تنبیهی، تحریمی و قطع روابط کاری بین نهادهای مالی کشورها با نهادهای مالی کشوری است که تحت تحریم قرار دارد و به همین دلیل و تا زمانی که نام ایران در فهرست سیاه آن قرار داشت، مراودات بانکی با ایران به‌سختی انجام می‌شد و بانک‌های بین‌المللی از ترس جریمه‌های سنگین ناشی از این ارتباط، از هرگونه مراوده با بانک‌های ایرانی پرهیز می‌کردند.

انتقادات واقعی یا غیرواقعی؟

با وجود موفقیت ایران در خروج از فهرست سیاه این گروه، برخی منتقدان دولت آن را نشانه کوتاه‌آمدن دولت یازدهم در برابر زیاده‌خواهی غرب دانستند و از آن به‌عنوان برجام بانکی یاد کردند که در جریان آن اطلاعات مالی نهادهای داخلی افشا می‌شود.

البته مسئولان بانکی بارها تأکید کرده‌اند که پذیرش توصیه‌های FATF به معنی افشای اطلاعات حساب‌ها به بهانه اجرای قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم نیست.

علی طیب‌نیا وزیر امور اقتصادی و دارایی با یادآوری اینکه ایران از سال ۲۰۰۸ در فهرست سیاه این گروه قرار داشت، گفته است: فقط سه کشور شامل ایران، کره‌شمالی و کوبا در فهرست سیاه FATF قرار داشته‌اند که بعد از مدتی کوبا از آن خارج شد و اکنون فقط ایران و کره‌شمالی در این فهرست قرار دارند.

وی افزود: هرچند قراردادن نام ایران در این فهرست اقدامی سیاسی و ناروا بود اما آنها از بانک‌های دنیا می‌خواستند با ایران همکاری نکنند و به آنها می‌گفتند ایران ضوابط مربوط به مقابله با پول‌شویی و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم را رعایت نمی‌کند.

رئیس کل بانک مرکزی نیز دراین‌باره تأکید کرده است که این بانک اطلاعات مشتریان و حساب‌های بانکی را در اختیار FATF قرار نمی‌دهد و مذاکرات ایران با گروه ویژه اقدام مالی در زمینه مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم است و مصادیق تروریسم را نیز خود ایران تعیین می‌کند. در حقیقت این کشورها هستند که درباره چگونگی اجرای آن و نیز انطباق با قوانین داخلی خود تصمیم‌گیری می‌کنند؛ همان‌طور که بسیاری از کشورهای عضو این گروه از حامیان اصلی گروه تروریستی بین‌المللی نظیر داعش هستند اما در فهرست سیاه حمایت از تروریسم و اقدام متقابل با آن جای نگرفته‌اند.

این قانون چه می‌گوید؟

در مجموع اجرای قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در کنار قانون مبارزه با پول‌شویی مصوب سال ۸۶، مجموعه مدونی از قوانین موردنیاز کشور برای شفافیت فعالیت‌های مالی و بانکی در نظام بین‌المللی پیش‌روی ناظران خارجی قرار داده است. از سوی دیگر و طبق قانون، شورای عالی مبارزه با پول‌شویی بر فعالیت گروه اقدام مالی نظارت و تلاش می‌کند مانع استفاده از حساب‌ها و گردش عملیات بانکی در کشور برای سوءاستفاده در موارد پول‌شویی یا تأمین مالی تروریسم شود. شورای عالی مبارزه با پول‌شویی که به موجب قانون مصوب مجلس تشکیل شده است، مرکب از وزیران امور اقتصادی و دارایی، امور خارجه، اطلاعات، دادگستری، کشور و رئیس بانک مرکزی است و ریاست آن را طیب‌نیا برعهده دارد.

مصوبه مجلس و تأیید شورای نگهبان، پشتوانه ۲ قانون محل مناقشه

با این اوصاف دو قانون محوری که نام ایران را از فهرست سیاه گروه ویژه اقدام مالی خارج کرد، یعنی «مبارزه با پول‌شویی» و «مبارزه با تأمین مالی تروریسم»، هر دو پشتوانه تصویب مجلس شورای اسلامی را دارند؛ ضمن آنکه در مسیر اجرای استانداردهای موردنظر FATF دو شورای عالی یعنی شورای عالی امنیت ملی و نیز شورای عالی مبارزه با پول‌شویی ناظر آن هستند.

گفت‌وگو

کرباسچی:

شاید احمدی‌نژاد الگوی هاشمی را در سال ۹۲ در ذهن داشته باشد

● غلامحسین کرباسچی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی، در گفت‌وگوی مفصلی که با خبرگزاری ایسنا انجام داده، درباره موضوعات متنوعی از جمله انتخابات ریاست جمهوری آینده، حصر و نیز انتخابات ریاست مجلس که خرداد انجام شده، صحبت کرده است که اهم آن در پی می‌آید: درحال‌حاضر کسی آشناتر، قوی‌تر و مسلط‌تر از آقای روحانی به مسائل مختلف کشور متصور نیست. کسی که در مجموع، این آمادگی را داشته باشد تا بتواند دور جدید ریاست جمهوری را اداره کند، نداریم.

آقای روحانی آن کارهایی را که نباید انجام دهد انجام نداده است و هنر او این است که در این چهار سال، تا آنجا که توانسته، از بحران‌ها جلوگیری کرده و درعین‌حال بحران جدیدی به کشور اضافه نکرده است.

به نظرم هیچ‌یک از افرادی که نام آنها این روزها مطرح می‌شود را نمی‌توان با کارنامه، عملکرد و شخصیت آقای روحانی مقایسه کرد.

عقل (اصولگرایان) ایجاب نمی‌کند مجددا وارد یک میدان سیاسی جدید شوند؛ درحالی‌که تجربه‌های ناموفقی دارند که حتی دو بار تکرار شده است.

وقتی کسی (قالیباف) دو بار خود را در معرض افکارعمومی می‌گذارد و اقبالی نمی‌بیند، بهتر است حیات سیاسی خود را در همین حدی که هست، حفظ کند و اگر من می‌خواستم تصمیم بگیرم یا به کسی مشورت دهم، توصیه نمی‌کردم این‌گونه و آن‌هم پی‌درپی، در عرصه رقابت حاضر شود. می‌توان گفت بهتر است فرد در مدت زمان و با تغییر نسل‌ها، شانس خود را امتحان کند؛ اما زمانی که در حدود هشت سال شانس خود را امتحان کرده، دیگر جایی برای تکرار مجدد آن وجود ندارد.

تجربه مجموعه نظام و چیزی که ما در این سی‌وهشت سال پس از انقلاب دیدیم؛ این نیست که کسی بعد از دو دوره ریاست‌جمهوری دومرتبه بخواهد در انتخابات حضور پیدا کند. این حرف را برخی در همان سال ۸۴ به آقای هاشمی زدند؛ اما ایشان مجبور شدند به‌دلیل احساس وظیفه، در عرصه حاضر شوند. اما حضور ایشان در مجموع تجربه موفقی نبود.

در سال ۹۲ نیز جمع‌بندی شورای نگهبان این نبود که با وجود فراهم‌بودن زمینه افکارعمومی، ایشان را تأیید کنند. درباره آقای احمدی‌نژاد نیز قضیه خیلی متفاوت است؛ چون گرایشی را که آن روز به آقای هاشمی بود، اصلا نمی‌توان با وضعیت آقای احمدی‌نژاد مقایسه کرد و معتقدم اگر مجموعه نهادهای انقلابی، نظامی و امنیتی و نیروهای ارزشی، ایشان را حمایت نکنند، هیچ جایگاهی ندارد و فقط آدمی است که هشت سال رئیس‌جمهور بوده است.

اینکه به شهری رفته و عده‌ای دورش جمع شوند بااینکه بتواند کسب رأی کند، خیلی متفاوت است. من فکر نمی‌کنم این مسائل اصلا قابل پرداختن باشد. شاید آقای احمدی‌نژاد الگویی در ذهن داشته باشد که مانند آقای هاشمی در سال ۹۲، دوباره وارد عرصه شده و نهایتا بتواند فردی مثل آقای روحانی را با حمایت، روی کار آورد؛ اما این کارها کپی‌برداری ناقصی از الگوهاست چون همه آقای هاشمی نمی‌شوند و همه ذهنیت‌ها متناسب با ذهنیت آن زمان نیست. جنس افکارعمومی در هر دوره متفاوت است.

رفتار شورای نگهبان را نیز درباره تأیید یا رد آقای احمدی‌نژاد نمی‌توان پیش‌بینی سیاسی کرد؛ چراکه آنها به‌ویژه فقها، براساس وظیفه شرعی خود در هر زمان عمل کرده و فکر نمی‌کنم بتوان تحلیلی سیاسی در این‌باره ارائه داد.

اصلاح‌طلبان گزینه‌های فراوانی دارند که در حد ریاست‌جمهوری باشند. کسانی که در شرایط نرمال و بدون حاشیه، بوده و می‌توانند تأیید شوند. حتما در آینده از این گزینه‌ها استفاده خواهد شد. برای اینکه در شرایط انتخابات و حمایت از آقای روحانی قرار داریم، نمی‌خواهم ذهنیت جامعه را مخدوش کنم؛ به همین دلیل از کسی نام نمی‌برم.

موضوع اصلی در رابطه با بحث ریاست مجلس شامل دو نکته می‌شد؛ اول اینکه آیا اصلا آقای عارف می‌تواند رئیس مجلس شود؟ برداشت ما از انتخاباتی که انجام شد، این بود که ایشان در مجلس دهم رأی کافی برای کسب کرسی ریاست را ندارد. من در جلسه‌ای گفتم اگر ایشان رأی داشته باشد و بتواند، ما مخالفتی نداریم.

این موضوع نظر بسیاری از اصلاح‌طلبان شامل جبهه مشارکت و سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، هم بود. شاید در مصاحبه‌ها علنا اعلام نکرده باشند، اما در جلسات، نظرشان همین بود که بگذاریم مجلس با همان کیفیت اعتدال و بدون نیروهای افراطی، کار خود را پیش ببرد. واقعیت مجلس نیز همین بود که اتفاق افتاد و این‌طور نبود نمایندگان با یک مصاحبه و حرفی که امثال بنده بزنیم، نظرشان را تغییر داده و مسئله مجلس عوض شود.

ادامه در صفحه ۱۹